

OBJAŚNIENIA DO WIELOLETNIEJ PROGNOZY
FINANSOWEJ (WPF) GMINY SIERAKÓW,
W TYM CHARAKTERYSTYKA PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ

Wieloletnią Prognozę Finansową gminy Sieraków przygotowano na podstawie art. 226 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, ze zmianami) oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U z 2015 r. poz. 92). Przyjęto założenie, że poprzednia Wieloletnia Prognoza Finansowa obowiązywała do końca 2018 roku, a od 2019 roku weszła w życie nowa Wieloletnia Prognoza Finansowa i obejmuje okres od 2019 do 2031 roku, natomiast przedsięwzięcia wieloletnie ujęte w wykazie przedsięwzięć zostały przeniesione do nowej prognozy, za wyjątkiem tych przedsięwzięć, które skończyły się w 2018 roku. Rok 2019 jest ostatnim rokiem, w którym wieloletnią prognozę przygotowuje się na starych zasadach, bowiem począwszy od projektu prognozy opracowywanej na 2020 rok stopniowo będą wchodzić w życie nowe zasady ustalania limitów obsługi zadłużenia.

Przyjęte założenia do opracowanej WPF:

1. WPF opracowana została w związku z pracami nad projektem uchwały budżetowej gminy Sieraków na 2019 r., natomiast aktualizowana jest w celu dostosowania do zmian w budżecie 2019 r., w tym wynikających m. in. z zadysponowania wolnych środków pieniężnych z lat ubiegłych.
2. Okres WPF obejmuje lata 2019-2031, z tym że prognoza na okres 2019-2022 jest prognozą w pełnym zakresie informacji, a na pozostały okres – tylko w zakresie informacji niezbędnych dla prognozy długu i oszacowania możliwości jego spłaty. Aktualnie obowiązująca ustawa o finansach publicznych wymaga prognozowania na okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Jednak dla prognozy kwoty długu oraz wyliczenia wskaźników obsługi długu niektóre dane dotyczące dochodów i wydatków ogółem, dochodów i wydatków bieżących oraz majątkowych, dochodów ze sprzedaży mienia, wydatków związanych z obsługą długu, poręczeń i gwarancji, wyniku budżetu, przychodów i rozchodów są obowiązkowe. Jednak im dłuższy okres prognozowania, tym prognoza jest obarczona większym ryzykiem błędu. W budżecie na 2019 rok nie planuje się nowych kredytów/obligacji (poza przychodem z LEMURA z podpisanej w 2017 roku umowy) więc spłata zaciągniętego oraz nowego planowanego na lata 2020-2021 długu skończy się w 2030 roku i można byłoby skrócić okres prognozowania o 1 rok. Jednakże ponieważ poprzednia prognoza obowiązująca w 2018 roku obejmowała również rok 2031 więc nie skracano okresu prognozy i pozostawiono ten rok.

3. Prognoza na 2019 rok jest zgodna z budżetem gminy na 2019 rok.
4. Przystępując do opracowania nowej Wieloletniej Prognozy Finansowej dla gminy Sieraków uwzględniono następujące globalne przesłanki społeczno-gospodarcze (m.in. wynikające z analiz Narodowego Banku Polskiego „Projekcja inflacji i wzrostu gospodarczego Narodowego Banku Polskiego na podstawie modelu NECMOD”, NBP, Warszawa, 13 listopad 2018 r.):
  - wyższa inflacja cen energii,
  - wyższe ceny surowców energetycznych na rynkach światowych,
  - słabszy kurs złotego względem dolara,
  - wzrost cen praw do emisji CO₂ oraz zielonych certyfikatów,
  - mimo dobrej bieżącej koniunktury na świecie oczekiwania dot. wzrostu za granicą obniżyły się w związku z pogorszeniem perspektyw dla handlu światowego,
  - korzystna koniunktura w gospodarce Stanów Zjednoczonych, choć rośnie ryzyko spowolnienia,
  - pogorszenie perspektyw w handlu światowym pogłębia osłabienie aktywności w strefie euro,
  - popyt konsumpcyjny głównym czynnikiem wzrostu PKB,
  - w dalszym ciągu dobra sytuacja finansowa gospodarstw domowych,
  - stabilizacja dynamik zatrudnienia i liczby pracujących,
  - ograniczenia po stronie podaży pracy,
  - coraz większy wpływ czynników demograficznych na zmiany stopy bezrobocia,
  - wpływ obniżenia wieku emerytalnego – spadek aktywnych zawodowo o ok. 70 tys. osób,
  - napływ pracowników z Ukrainy łagodzi braki kadrowe, ale czynnikiem ryzyka są możliwe posunięcia innych krajów UE ułatwiające podejmowanie przez nich pracy,
  - jednocześnie wolniejszy wzrost popytu na pracę,
  - stabilizacja, a następnie nieznaczne obniżenie dynamiki wynagrodzeń – planowane podwyżki w sferze finansów publicznych w 2019 r. przy stopniowym spadku presji płacowej w sektorze przedsiębiorstw,
  - umiarkowany wzrost presji płacowej i niewielkie przełożenie na inflację,
  - w 2018 r. przyspieszenie inwestycji, głównie za sprawą wydatków samorządowych,
  - obniżenie tempa wzrostu inwestycji publicznych w dalszym horyzoncie projekcji,
  - oczekiwany wzrost inwestycji przedsiębiorstw w horyzoncie prognozy, jednak niższa dynamika niż w poprzednich cyklach koniunkturalnych,
  - bariery rozwoju przedsiębiorstw (w skali malejącej): brak kadr, podatki/przepisy, inflacja/koszty surowców, koszty pracy, wysoka niepewność, wahania/poziom kursu, zatory płatnicze/płynność, wysoka konkurencja, niski popyt,
  - wkład eksportu netto do wzrostu ogranicza dynamikę PKB,
  - oczekiwany spadek salda rachunku bieżącego i kapitałowego, do poziomu zbliżonego do zera w latach 2019-2020,
  - wskaźnik inflacji CPI w horyzoncie projekcji wzrośnie i w latach 2019-2020 ukształtuje się powyżej 2,5 %, a pod koniec horyzontu projekcji wzrośnie do poziomu 2,8 %,
  - utrzymuje się także wzrostowy trend inflacji w gospodarce światowej,
  - zmniejszające się zapasy ropy na świecie i wyższa wrażliwość cen ropy na szoki,
  - obszary niepewności: zaostrzenie obecnych sporów handlowych i dalsze rozprzestrzenianie się protekcjonizmu, prowadzące do zaburzeń w handlu światowym z możliwymi konsekwencjami dla gospodarek wschodzących, negatywny wpływ

sektora energetycznego na inflację w Polsce (nieznana skala podwyżek cen energii dla gospodarstw domowych oraz wyższe koszty energii dla przedsiębiorstw wpływające na ceny finalne towarów i usług), podaż pracy w Polsce (zmiany prawne w innych państwach UE ułatwiające podejmowanie pracy obywatelom spoza Unii),

5. W WPF zaplanowano na lata 2020-2022 wzrost dochodów bieżących średnio o ok. 2,2% rocznie, natomiast na lata 2023-2031 - o 1,9 %. Przyjęte wskaźniki oparto m.in. na założeniach Ministerstwa Finansów w sprawie tempa wzrostu PKB oraz prognoz dotyczących inflacji (wskaźniki te zostały opublikowane na stronie internetowej Ministerstwa Finansów), na ocenach wyrażonych w raportach Rady Polityki Pieniężnej Narodowego Banku Polskiego oraz ocenach ekonomistów, publikowanych w internecie, a także na własnych ocenach możliwości wzrostu dochodów budżetu gminy. Podkreślić należy, że przyjęte wskaźniki wzrostu są bardziej ostrożne niż projekcje zawarte w „Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2018-2021” (uchwała nr 65 Rady Ministrów z dn. 23 kwietnia 2018 r., MP poz. 455).
6. Wprowadzenie programów rządowych „Rodzina 500+”, „Dobry Start”, które realizowane są przez jst. (przepływają przez budżety jst.) wpływa na wypaczenie sposobu szacowania wartości dochodów oraz wydatków bieżących w okresie prognozy. Dotacje są elementem znaczącym w budżecie i ich zmiana powoduje jednoczesną zmianę w wydatkach bieżących, więc z założenia nie powinna mieć większego wpływu na prognozę. Jednak przy tak dużych kwotach dotacji na ww. programy dotacje te wpływają w dłuższej perspektywie na stopniowe pogarszanie się wskaźników obsługi długu.
7. Dochody planowane z podatków i opłat obejmują dochody klasyfikowane w następujących paragrafach: 031, 032, 033, 034, 035, 036, 041, 043, 044, 046, 047, 048, 049, 050, 055, 061, 064, 066, 067, 069.
8. W WPF założono następujące dochody ze sprzedaży majątku:
  - 2019 r. 237.096,00 zł
  - lata 2020 – 2022 po 100.000,00 zł rocznie.Na lata 2023-2031 nie planowano dochodów ze sprzedaży majątku.

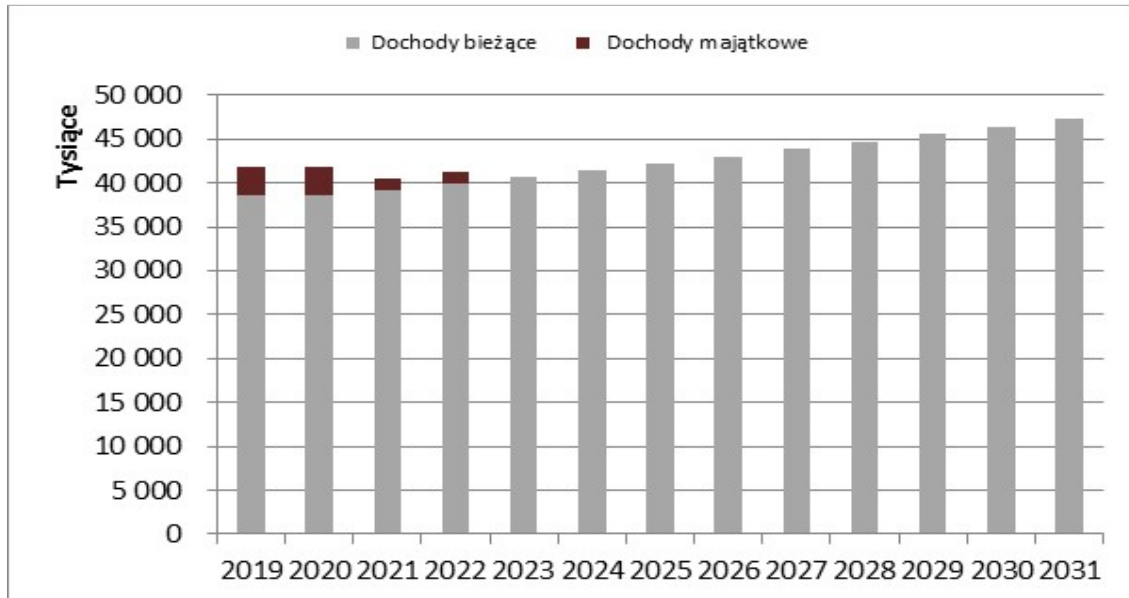
Urząd Gminy Sieraków przygotował do sprzedaży nieruchomości położone w Ławicy o powierzchni ok. 20 ha, które przeznaczone są na rozwój turystyki i stanowić będą główne źródło potencjalnych dochodów ze sprzedaży majątku. Przygotowane do sprzedaży są ponadto nieruchomości przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe na terenie sołectwa Lutom powierzchni ok. 0,55 ha.

9. Zaplanowano dodatkowe dochody majątkowe z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje w następujących kwotach:
  - w 2020 r. o 3 074 641,81 zł
  - w 2021 r. o 1.241 000,00 zł
  - w 2022 r. o 1 086 000,00 zł

Dochody na 2020 rok w kwocie 1.331.641,81 zł zostały zaplanowane na podstawie podpisanej umowy o dofinansowanie z WRPO do przedsięwzięcia z wykazu przedsięwzięć pn. „Muzeum Rybactwa Śródlądowego...” – umowa nr RPWP.04.04.01-30-0037/16-00 z dnia 09.11.2018, natomiast pozostałe kwoty planowane są w związku z zamiarem aplikowania o środki unijne z nowej perspektywy finansowej lub o środki z innych źródeł zewnętrznych na priorytetowe dla gminy projekty ujęte w wykazie przedsięwzięć (pozyskanie środków zewnętrznych jest warunkiem sine qua non realizacji

tych przedsięwzięć). Założono, że dofinansowanie do większości projektów będzie na poziomie ok 50 %, a pozostałe środki będą wkładem własnym (kwalifikowalnym jak i niekwalifikowalnym).

10. Kształtowanie się dochodów, w tym dochodów bieżących oraz majątkowych, w latach prognozy przedstawia poniższy wykres:

11. Podczas prac nad WPF przyjęto, że wskaźnik bezrobocia na terenie gminy Sieraków będzie powyżej średniego bezrobocia dla województwa wielkopolskiego (we wrześniu 2018 r. wynosiło ono 4,9% w powiecie międzychodzkiem; 3,2% w woj. wielkopolskim, 5,7% w kraju; w styczniu 2018 r. bezrobocie wynosiło 5,0% w powiecie międzychodzkiem, 3,9% w woj. wielkopolskim oraz 6,9% w kraju).
12. W WPF przyjęto, że wydatki bieżące budżetu będą wzrastać w latach 2020-2022 o ok. 2 % rok do roku (bez uwzględniania wydatków bieżących finansowanych dotacjami bieżącymi, które planowano na takim samym poziomie jak dochody z dotacji oraz skumulowanych w 2019 roku skutków planowanych odpraw emerytalnych i jubileuszówek dla dużej liczby pracowników). Na lata 2023-2031 zaplanowano wzrost wydatków bieżących o ok. 1,6 % - 1,7 %. Przyjęte założenia wymagać będą permanentnej optymalizacji wydatków.
13. W prognozie na lata 2019-2031 zaplanowano wydatki bieżące z tytułu poręczenia udzielonego OSP Chorzepowo na zakup samochodu pożarniczego w łącznej kwocie 235.870,00 zł. Poręczenie to udzielone jest na okres dłuższy niż obejmuje wieloletnia prognoza finansowa, bo do roku 2032. Na 2032 rok potencjalne wydatki bieżące z tytułu poręczenia wyniosą 132.130,00 zł.
14. Zaplanowano także dodatkowe środki na lata 2020-2030 na obsługę nowego zadłużenia (poza wskaźnikiem wzrostu wydatków bieżących).

15. Podkreślić należy, że wobec każdego z planowanych do realizacji przedsięwzięć czynione są starania o pozyskanie zewnętrznych środków finansowych. Wynika to między innymi z nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2014-2020.
16. Zarówno zrealizowane w latach poprzednich jak i planowane do realizacji przedsięwzięcia mają przyczynić się do wzrostu aktywności i potencjału gospodarczego przedsiębiorstw działających na terenie gminy Sieraków. Działania te skutkować powinny zwiększonymi dochodami budżetowymi; szczególnie podkreślić należy, że wykonane i zakładane inwestycje poprawiać będą atrakcyjność Sierakowa dla ruchu turystycznego. Obecnie jest to jeden z ważniejszych sektorów gospodarczych w gminie a obserwowany wzrost turystyki w skali całego kraju oraz zainteresowanie Sierakowem osób spoza Polski dobrze rokuje co do potencjalnego wzrostu dochodów z tego sektora.
17. Potencjalnie korzystnie na rozwój gospodarczy gminy Sieraków (a tym samym wzrost dochodów) wpłynie również działalność stowarzyszenia, które realizować będzie strategię rozwoju lokalnego, na które środki będzie można pozyskać w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Podobnie jak w perspektywie finansowej 2007-2013 zakłada się, że dla okresu 2014-2020 będą one stanowiły jedno ze źródeł współfinansowania dla projektów gminy oraz przede wszystkim podmiotów gospodarczych, osób fizycznych i stowarzyszeń działających w gminie Sieraków.
18. Podkreślić należy również, że na terenie gminy Sieraków, w największych miejscowościach zrealizowane zostały inwestycje wodno-kanalizacyjne, co powoduje, że nie ma obecnie potrzeby ponoszenia kosztownych wydatków na tę infrastrukturę. Mniejsze zadania z tego zakresu realizowane są przez Wielobranżowe Przedsiębiorstwo Komunalne, które jest spółką prawa handlowego będącą w całości własnością gminną.
19. Wydatki na obsługę długu zaplanowano na podstawie harmonogramów spłat zaciągniętych kredytów, pożyczek, obligacji. Na tej samej podstawie zaplanowano wysokość rozchodów. Planowane do zaciągnięcia w latach 2020-2021 nowe zobowiązania zwrotne planuje się spłacić do 2030 r. Zabezpieczono w prognozie środki na dodatkowe rozchody – począwszy od 2028 r. do 2030 r. Zaplanowano również dodatkowe środki na obsługę nowego zadłużenia w latach 2020-2030.
20. W kolumnie 2.1.3.1.2. wyodrębniono wydatki na obsługę zadłużenia z obligacji serii X18, które służyło sfinansowaniu wkładu własnego w projekty unijne zakończone w 2018 roku: budowę świetlicy wiejskiej w Przemysłu oraz rewitalizację infrastruktury kulturalnej w centrum Kaczlina. Ponadto po podpisaniu umowy nr RPWP.04.04.01-30-0037/16-00 z dnia 09.11.2018 o dofinansowanie projektu z załącznika 2 (tj. poz. 1.1.2.1) przewiduje się, że planowane do zaciągnięcia w 2020 roku nowe zadłużenie w części będzie finansować wkład własny w ten projekt i w związku z tym w kolumnie 2.1.3.1.2. wyodrębniono również wydatki na obsługę zadłużenia w kwocie 1.320.000,00 zł w latach 2020-2030. Szczegółowe wyliczenia wyodrębnionych kwot przedstawia poniższa tabela:

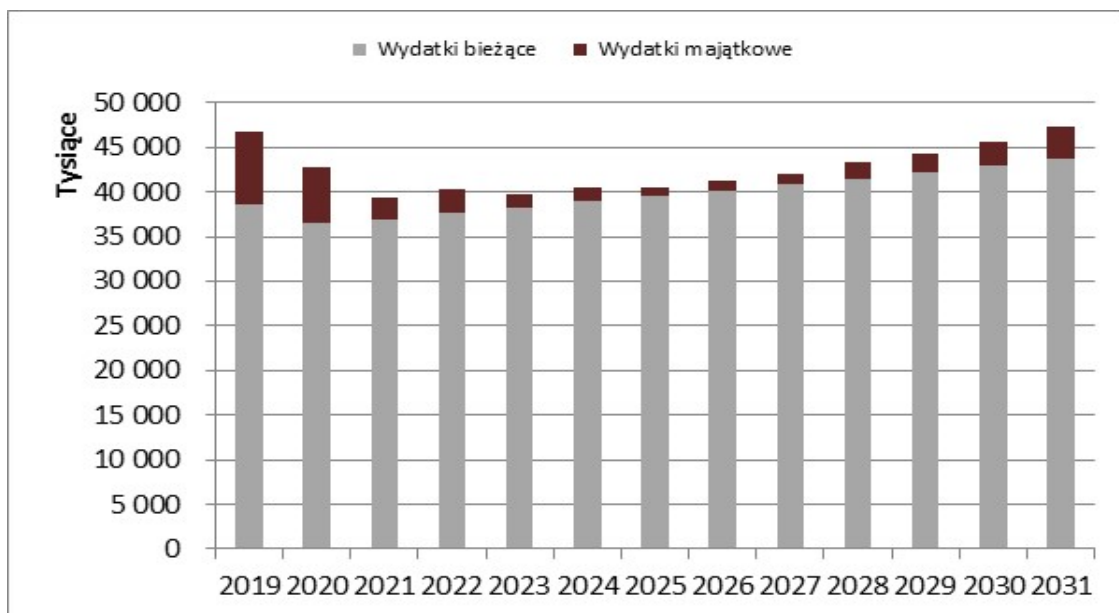
Wyłączenia kwot na obsługę zadłużenia zaciąganego na wkład własny w projekty unijne (kolumna 2.1.3.1.2)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	razem
obligacje X18	3 430,00	4 900,00	4 900,00	4 900,00	4 900,00	4 900,00	4 900,00	4 900,00	4 900,00	2 450,00			45 080,00
nowy planowany na 2020 rok dług w części, która sfinansuje wkład własny w Muzeum	0,00	33 000,00	66 000,00	66 000,00	66 000,00	66 000,00	66 000,00	66 000,00	66 000,00	66 000,00	66 000,00	40 000,00	667 000,00
razem:	3 430,00	37 900,00	70 900,00	70 900,00	70 900,00	70 900,00	70 900,00	70 900,00	70 900,00	68 450,00	66 000,00	40 000,00	712 080,00

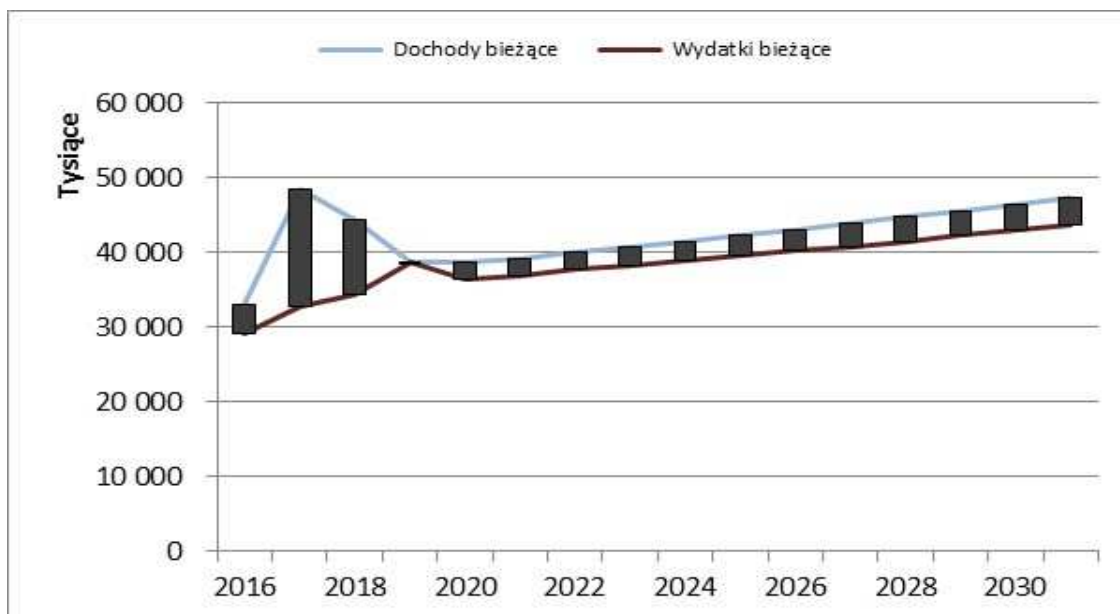
21. W pozycji „Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane” założono wzrost wydatków w latach 2020-2022 o 3 %.
22. Pozycja „Wydatki związane z funkcjonowaniem organów j.s.t.” obejmuje wydatki planowane w rozdziale 75022 „Rady gmin” oraz 75023 „Urzędy gmin, miast i miast na prawach powiatu” – założono 3 % wzrost wydatków z tego tytułu w latach 2020-2022 (wydatków bieżących, bez uwzględniania wydatków majątkowych).
23. Wydatki majątkowe zostały zaplanowane na przedsięwzięcia ujęte w załączniku nr 2 - w wykazie przedsięwzięć. Dodatkowo założono wydatki inwestycyjne na tzw. inwestycje drobne jednoroczne:
- w 2020 r. 0,00 zł
  - w 2021 r. 0,00 zł
  - w 2022 r. 402.300,00 zł.
- Na lata 2023-2031 nie ma już planowanych wydatków na przedsięwzięcia z WPF, więc przeznaczenie wszystkich planowanych wydatków majątkowych będzie określone w późniejszym okresie.
24. Kwoty wykazane w danych uzupełniających w kolumnie 11.4. „Wydatki inwestycyjne kontynuowane” oraz w kolumnie 11.5. „Nowe wydatki inwestycyjne” obejmują zarówno wydatki inwestycyjne klasyfikowane w par. 605 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych” jak i w par. 606 „Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych”.
25. W danych uzupełniających w kolumnach 12.1., 12.1.1. i 12.1.1.1. oraz w latach 2019-2020 w kolumnach 12.2., 12.2.1, i i 12.2.1.1. uwzględniono dofinansowanie unijne wynikające z podpisanych umów o dofinansowanie; uwzględniono również w latach 2020-2022 w kolumnach 12.2. i 12.2.1. planowane do pozyskania dofinansowanie unijne do projektów z wykazu przedsięwzięć.
26. W danych uzupełniających w kolumnie 12.3., 12.3.1 oraz 12.3.2. uwzględniono wydatki na projekty bieżące z części 1.1.1. wykazu przedsięwzięć, zgodnie z podpisanymi umowami o dofinansowanie.
27. W danych uzupełniających w kolumnie 12.4. uwzględniono wszystkie wydatki na planowane projekty majątkowe z części 1.1. wykazu przedsięwzięć, natomiast w kolumnie 12.4.1. – tę część wydatków, którą planujemy sfinansować z dotacji unijnych (wynika to z nałożenia tzw. reguły kontrolnej w narzędziu informatycznym do tworzenia prognozy, która wymusza uwzględnienie wszystkich wydatków z części 1.1. załącznika

nr 2). W kolumnie 12.4.2. uwzględniono wydatki majątkowe wynikające z podpisanej umowy o dofinansowanie.

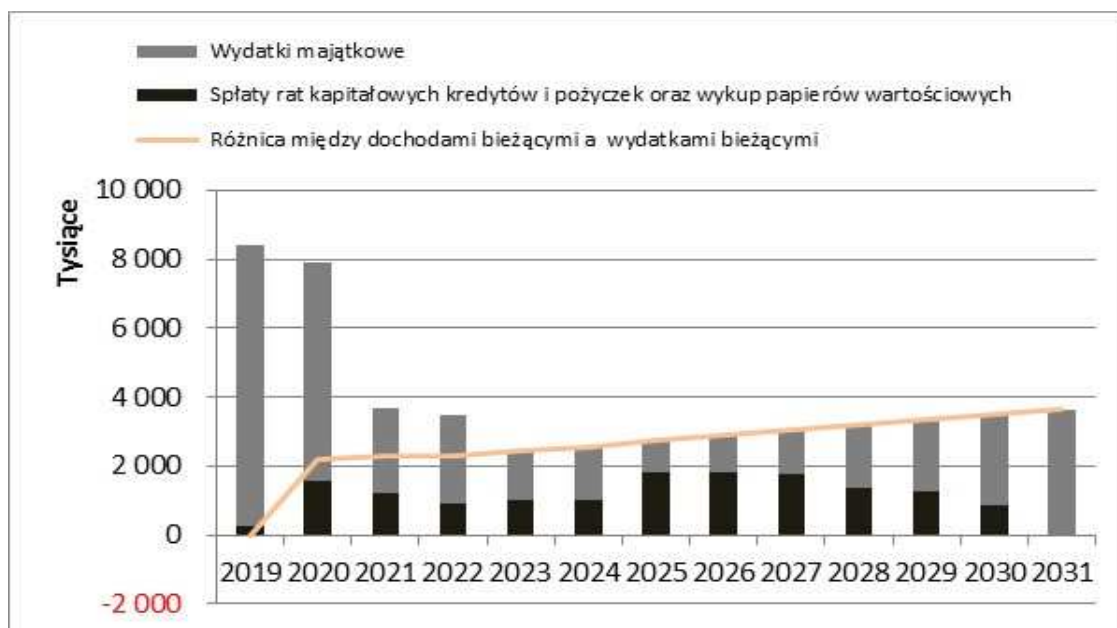
28. W kolumnie 12.5. wykazano środki własne, które gmina przeznaczona na projekty z części 1.1. wykazu przedsięwzięć (zarówno kwalifikowalne jak i niekwalifikowalne). Są już zawarte umowy na dofinansowanie projektu „Akademia Kompetencji...”, „Wsparcie osób niesamodzielnych...” oraz „Muzeum Rybactwa...”, dlatego uwzględniono je w kolumnie 12.5.1. („Akademia Kompetencji...” oraz „Wsparcie osób niesamodzielnych...” również w kolumnach 12.6. i 12.6.1. gdyż dofinansowanie unijne przekracza 60 %). Natomiast w pozostałych przypadkach przedsięwzięć z części 1.1. wykazu nie ma umów o dofinansowanie, więc w latach 2019-2022 nie uwzględniano ich w kolumnie 12.5.1. Nie przewiduje się, że dofinansowanie unijne do projektów inwestycyjnych będzie wyższe niż 60 %, w związku z tym nie uwzględniano ich przy wypełnianiu kolumn 12.6 i 12.6.1.
29. Część planowanego nowego zadłużenia z 2020 roku w kwocie 1.320.000,00 zł, która ma sfinansować wkład własny w 2020 roku w przedsięwzięcie „Muzeum Rybołówstwa...” wpisano do kolumny 12.7. oraz 12.7.1.
30. Poziom planowanych wydatków, w tym wydatków bieżących oraz wydatków majątkowych, w prognozowanym okresie przedstawia poniższy wykres:

31. Kształtowanie się nadwyżki operacyjnej (różnicy między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) w latach prognozy przedstawiono na poniższym wykresie:

32. Poziom wydatków majątkowych, rozchodów na spłatę zadłużenia oraz nadwyżki operacyjnej w latach prognozy przedstawiono na kolejnym wykresie:

Charakterystyka planowanych przedsięwzięć wieloletnich:

1. W wykazie przedsięwzięć ujęto projekty, na które gmina uzyskała dofinansowanie lub zamierza ubiegać się o dofinansowanie ze środków zagranicznych (projekty zostały ujęte w części 1.1 wykazu przedsięwzięć); są to:
  - a) wydatki na projekty bieżące:
    - „Akademia Kompetencji w Gminie Sieraków” – projekt realizowany przez szkoły podstawowe w partnerstwie z firmą Certes (podpisana umowa);
    - „Wsparcie osób niesamodzielnych i niepełnosprawnych z terenu gminy Sieraków” – projekt realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem na Rzecz Integracji Osób Starszych i Niepełnosprawnych „Wieś bez Barrier” z Chorzępowa (jest podpisana umowa),
  - b) wydatki na projekty inwestycyjne:
    - „Muzeum Rybactwa Śródlądowego i Ochrony Wód przy Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Sieraków – rewitalizacja obiektów po byłym kościele ewangelickim w Sierakowie” (złożony w 2016 roku wniosek o dofinansowanie ww. projektu z WRPO ostatecznie uzyskał dofinansowanie – w dniu 09.11.2018 r. została podpisana umowa o dofinansowanie. W międzyczasie gmina złożyła kolejny wniosek o dofinansowanie z WRPO z działania 9.2.1. i ten wniosek także został rozpatrzony pozytywnie. Gmina będzie musiała podjąć decyzję, z którego dofinansowania chce skorzystać),
    - „Program wsparcia gospodarki niskoemisyjnej oraz polepszenie dostępu do terenów rekreacyjnych i obiektów zabytkowych: budowa infrastruktury liniowej transportu rowerowego”,
    - „Program wsparcia gospodarki niskoemisyjnej: 1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej”,
    - „Program wsparcia gospodarki niskoemisyjnej: 2. Wymiana/rozbudowa/modernizacja taboru gminnego na tabor energooszczędny (m.in. OSP)”,
    - „Program „Rewitalizacja przestrzeni publicznych”: 1. Rewitalizacja i zabezpieczenie nabrzeża Warty w Sierakowie”,
    - „Program „Rewitalizacja przestrzeni publicznych”: 2. Rewitalizacja rynku w Sierakowie”,
    - „Wsparcie osób niesamodzielnych i niepełnosprawnych z terenu gminy Sieraków” – projekt realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem na Rzecz Integracji Osób Starszych i Niepełnosprawnych „Wieś bez Barrier” z Chorzępowa (jest podpisana umowa) – w części dotyczącej wydatków majątkowych.
2. W wykazie przedsięwzięć inwestycyjnych w części 1.3. ujęto również istotne dla rozwoju gminy i polepszenia warunków życia mieszkańców przedsięwzięcia inwestycyjne, które planuje się zrealizować do 2022 roku. Są to:
  - „Program: Modernizacja i rozbudowa dróg w gminie Sieraków”,
  - „Sierakowskie Centrum Sportowo-Rekreacyjne”,
  - „Program wsparcia gospodarki niskoemisyjnej: 3. Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego”,
  - ponadto przywrócono przedsięwzięcie pn. „Hala widowiskowo-sportowa w Sierakowie”, którego realizacja fizycznie zakończyła się odbiorem i oddaniem do użytkowania w 2018 roku, jednak ze względu na spory pomiędzy wykonawcą głównym a podwykonawcami i dalszymi podwykonawcami nie została ostatecznie

rozliczona finansowo w 2018 roku. W związku ze zgłoszeniem roszczeń przez podwykonawców kwota 55.350,00 zł została zatrzymana z płatności na rzecz wykonawcy głównego i do dnia dzisiejszego nie została zapłacona - podwykonawcy skierowali sprawę na drogę sądową i do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sądowego nie wiadomo, komu przekazać należność. Do czasu rozstrzygnięcia sporu chcemy złożyć tę kwotę do depozytu sądowego. Dlatego konieczne jest wznowienie ww. przedsięwzięcia w WPF i przypisanie limitu wydatków na 2019 rok w kwocie 55.350,00 zł (niewydanej w 2018 roku).

3. Dla przedsięwzięć, o których mowa w załączniku nr 2 w części 1.1, ustalono limity zobowiązań w wysokości sumy limitów wydatków do poniesienia w poszczególnych latach.
4. W wykazie przedsięwzięć bieżących w części 1.3. ujęto 8 umów ((po kontroli RIO zalecono wykazywanie w przedsięwzięciach WPF takich umów, choć to jest tylko zaśmiecaniem WPF, bo wydatki odbywają się w ramach środków bieżących na funkcjonowanie):
  - umowę zawartą na okres dwóch lat na najem oraz obsługę serwisową urządzeń kopiujących,
  - umowę zawartą na okres czterech lat na wykonanie strony internetowej i hosting serwisu www.sierakow.pl,
  - umowę zawartą na okres dwóch lat na usługi dystrybucji w zakresie optymalizacji kosztów energii elektrycznej,
  - umowę zawartą na okres trzech lat na wprowadzenie i obsługę rozliczania czasu rzeczywistego postoju w Strefie Płatnego Parkowania w Sierakowie za pośrednictwem systemu „moBilet”;
  - umowę zawartą na okres czterech lat na wydanie i używanie kart flotowych,
  - umowę zawartą na okres jednego roku (obejmującego dwa lata budżetowe) na dostęp do „Systemu Rada”,
  - umowę zawartą na dwa lata na świadczenie usługi monitoringu zużycia energii w budynku hali widowiskowo-sportowej w Sierakowie oraz wykonanie raportu w celu potwierdzenia efektu ekologicznego na potrzeby programu LEMUR,
  - umowę zawartą na trzy lata na kompleksowe ubezpieczenie majątku i interesu majątkowego gminy Sieraków.

Finansowanie deficytu i przeznaczanie nadwyżki.

Deficyt budżetu w latach 2019-2020 sfinansowany zostanie przychodami zwrotnymi z pożyczek, kredytów, obligacji, oraz w 2019 r. dodatkowo z przychodów z wolnych środków pieniężnych z poprzednich lat, natomiast nadwyżki budżetowe w latach 2021-2030 przeznacza się na spłatę wcześniej zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia długu.

Dług.

Dług na koniec 2019 roku został określony w wysokości 12.105.676,00 zł.

Poziomu długu ustalono w następujący sposób:

- dług wynikający z zaciągniętych pożyczek, kredytów, obligacji, który na koniec 2017 roku wyniósł 4.619.739,20 zł,
- plus planowane do zaciągnięcia w 2018 roku: pożyczka z NFOŚiGW z programu LEMUR oraz emisje obligacji w łącznej kwocie 8.438.952,80 zł,
- minus planowane do wykupu w 2018 roku obligacje, w kwocie 860.000,00 zł,
- minus planowana do spłaty w 2019 roku pożyczka w kwocie 264.000,00 zł,
- plus planowana do zaciągnięcia w 2019 roku pożyczka z NFOŚiGW z programu LEMUR w kwocie 170.984,00 zł.

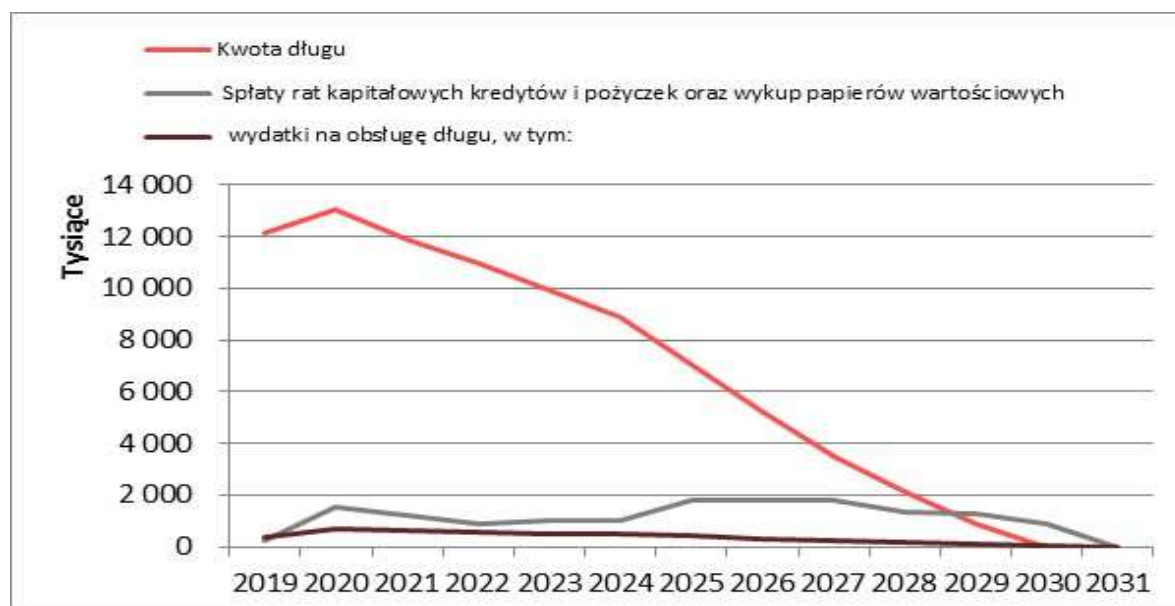
Planuje się zaciągnięcie dodatkowych zobowiązań zwrotnych w latach 2019-2021 z kredytów, obligacji, pożyczki LEMUR w łącznej kwocie 2.708.984,00 zł, w tym:

- w 2019 r. 170 984,00 zł (z umowy zawartej w 2017 roku)
- w 2020 r. 2 498 000,00 zł
- w 2021 r. 40 000,00 zł

Nowe zobowiązania będą spłacane w latach 2019-2030.

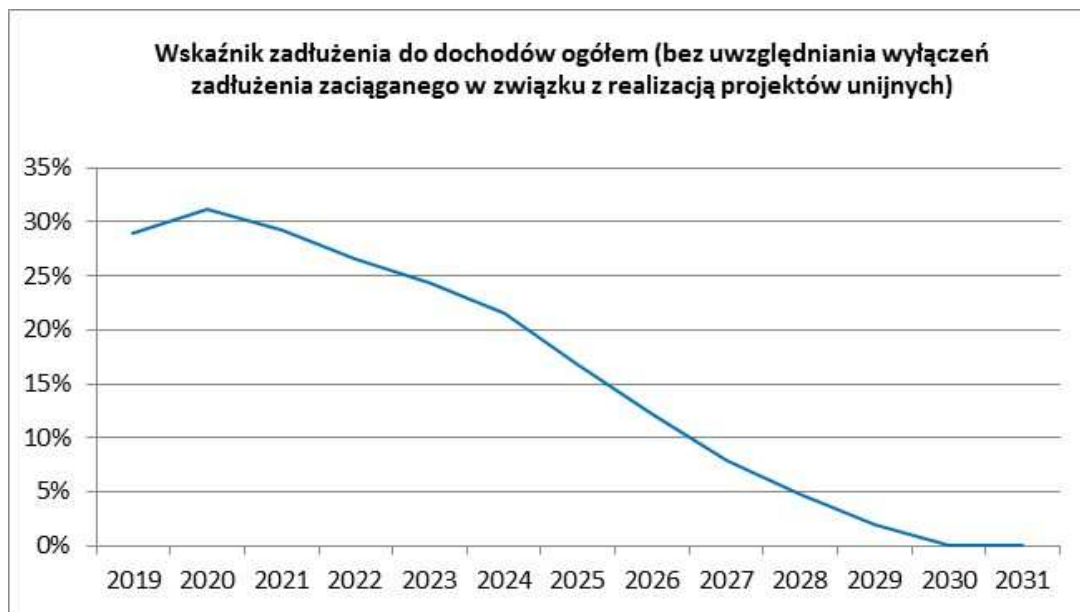
Poziom długu we wszystkich latach uwzględnia planowane spłaty rat zarówno starego zadłużenia jak i planowanego nowego - aż do całkowitej spłaty w roku 2030.

Poziom długu, wydatków na obsługę długu oraz środków przeznaczanych na spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych przedstawia poniższy wykres:

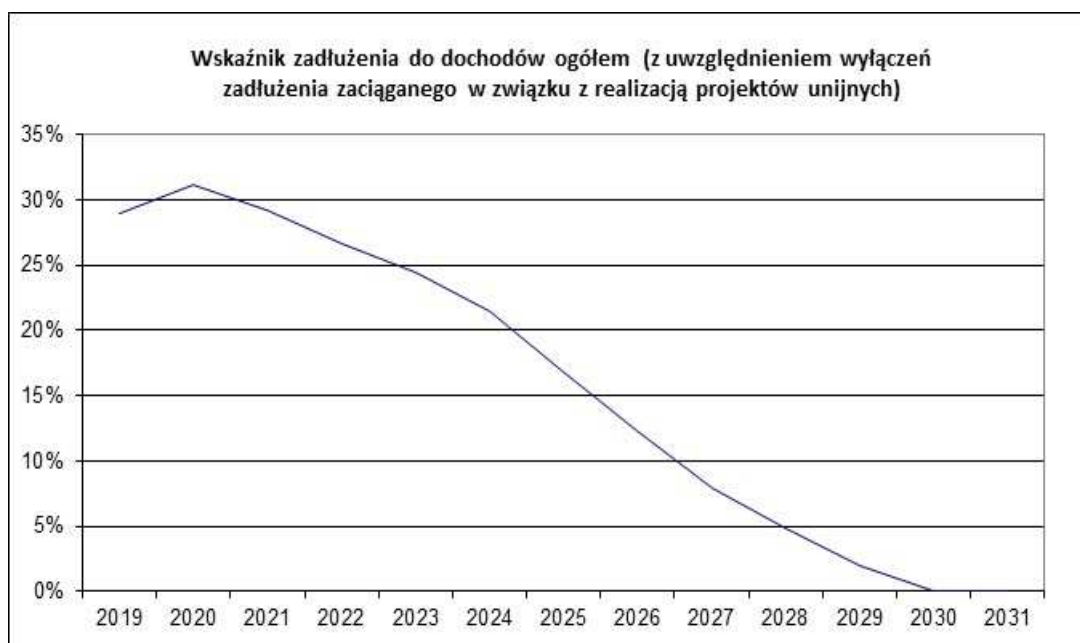

Kształtowanie się wskaźnika zadłużenia do dochodów przedstawiają dwa następujące wykresy:

a) bez uwzględnienia wyłączeń zadłużenia zaciąganego w związku z realizacją projektów z dofinansowaniem unijnym:

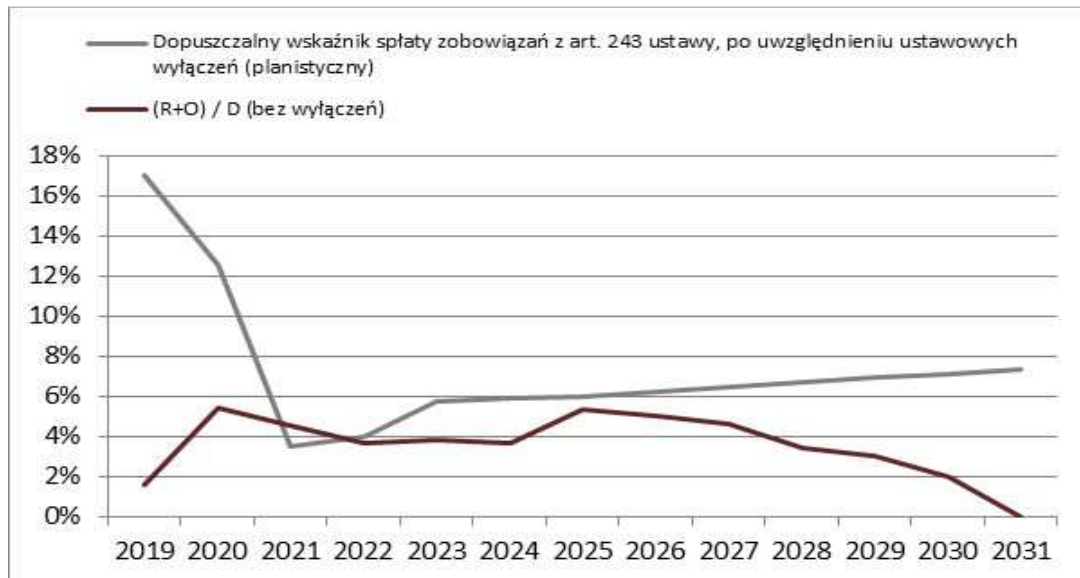
b) z uwzględnieniem wyłączeń zadłużenia zaciąganego w związku z realizacją projektów z dofinansowaniem unijnym:

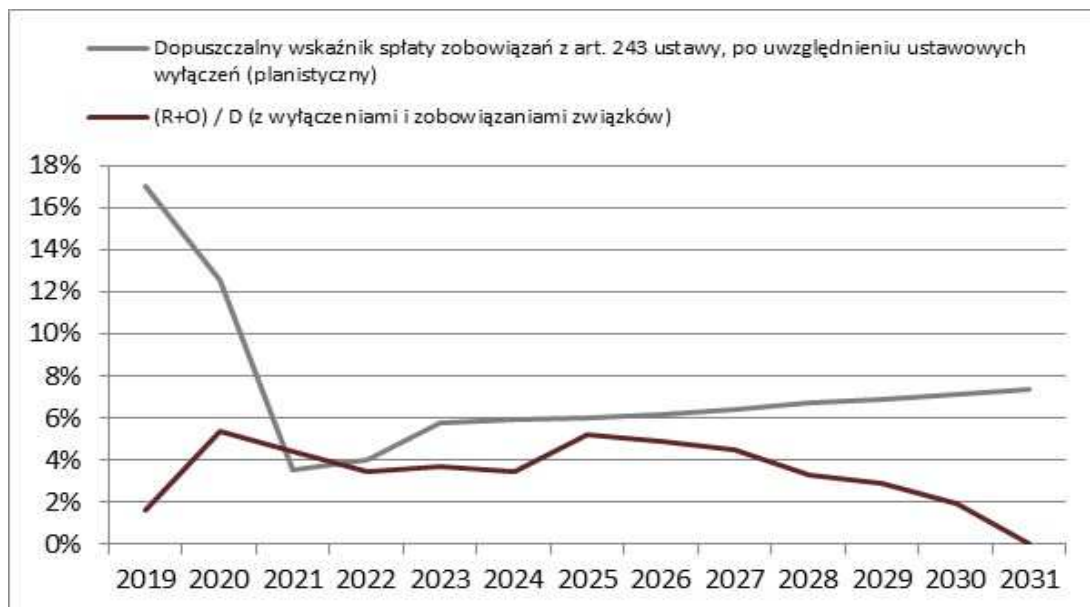
Wskaźniki obsługi długu w stosunku do dochodów oraz porównanie do limitów określonych w art. 243 ustawy o finansach publicznych przedstawiono na kolejnych wykresach (limity

spłaty zobowiązań z art. 243 ustawy uwzględniają wyłączenia zadłużenia zaciąganego w związku z realizacją projektów unijnych):

a) wykres przedstawiający poziom obsługi długu (bez wyłączeń) do limitu z art. 243 ustawy, wyliczony w oparciu o plan z 3 kwartału 2018 r.

b) wykres przedstawiający poziom obsługi długu (z wyłączeniami) do limitu z art. 243 ustawy, wyliczony w oparciu o plan z 3 kwartału 2018 r.

c) wykres przedstawiający poziom obsługi długu (bez wyłączeń) do limitu z art. 243 ustawy, wyliczony w oparciu o wykonanie 2018 r.

d) wykres przedstawiający poziom obsługi długu (z wyłączeniami) do limitu z art. 243 ustawy, wyliczony w oparciu o wykonanie 2018 r.

Analiza ryzyka niespełnienia wskaźnika z art. 243* ustawy o finansach publicznych.

W 2021 roku prognozy nie zostaną zachowane wskaźniki spłaty zadłużenia oraz jego obsługi, wyliczone w oparciu o m. in. plan z trzeciego kwartału 2018 r. – przekroczenie limitu wynosi odpowiednio 1,00 % (bez wyłączeń) oraz 0,83 % (z wyłączeniami). Natomiast gdy uwzględni się wykonanie za 2018 rok, to wskaźniki w 2021 roku zostaną zachowane. Tym niemniej jest to sygnał ostrzegawczy, że przy ograniczonych możliwościach pozyskiwania dodatkowych dochodów należy dążyć do ograniczania wydatków bieżących.

W pozostałym okresie objętym prognozą zachowane zostaną wskaźniki spłat zadłużenia oraz jego obsługi w odniesieniu do dochodów, określone w art. 243 ustawy o finansach publicznych (w brzmieniu obowiązującym do końca 2019 roku), z tym że tzw. wąskie gardła pojawiają się zarówno w 2022 jak i 2025 roku.

Wskaźniki wymagać będą stałego monitorowania i w przypadku zagrożenia przekroczeniem wskaźników należy podjąć kroki w celu wcześniejszej spłaty niektórych zobowiązań - w roku, w którym nie zostanie przekroczony limit obsługi długu.

Analizę ryzyka niespełnienia wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych przedstawiono w poniższej tabeli:

Analiza ryzyka niespełnienia wskaźnika z art. 243
Analiza składowych wzorów wskaźnika z art. 243

0,0% różnica mniejsza od 0,0%
0,5% różnica mniejsza od 0,5%
1,0% różnica mniejsza od 1,0%

	Wykonanie		Plan 3 kw.	Wykonanie	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
	2016	2017	2018	2018													
max. limit spłat (planistyczny) - (R+O)/D (bez wyłączeń)	x	x	x	x	15,42%	7,11%	-1,00%	0,34%	1,93%	2,26%	0,63%	1,14%	1,77%	3,27%	3,88%	5,12%	7,32%
max. limit spłat (planistyczny) - (R+O)/D (z wyłączeniami)	x	x	x	x	15,43%	7,20%	-0,83%	0,51%	2,10%	2,43%	0,79%	1,31%	1,94%	3,42%	4,03%	5,20%	7,32%
max. limit spłat (wg wykonania) - (R+O)/D (bez wyłączeń)	x	x	x	x	21,26%	12,94%	4,84%	0,34%	1,93%	2,26%	0,63%	1,14%	1,77%	3,27%	3,88%	5,12%	7,32%
max. limit spłat (wg wykonania) - (R+O)/D (z wyłączeniami)	x	x	x	x	21,27%	13,03%	5,01%	0,51%	2,10%	2,43%	0,79%	1,31%	1,94%	3,42%	4,03%	5,20%	7,32%

* art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, ze zmianami) – w wersji obowiązującej do końca 2019 r.:

Art. 243. 1. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym:

- 1) splatek rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90,
- 2) wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90 wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90,
- 3) potencjalnych splatek kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu, obliczoną według wzoru:

$$\left(\frac{R + O}{D} \right)_n \leq \frac{1}{3} * \left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}} \right)$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- R - planowaną na rok budżetowy łączną kwotę z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, oraz wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90,
- O - planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji,
- D - dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym,
- Db - dochody bieżące,
- Sm - dochody ze sprzedaży majątku,
- Wb - wydatki bieżące,
- n - rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,
- n-1 - rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,
- n-2 - rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata,
- n-3 - rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata.

2. Przy obliczaniu relacji, o których mowa w ust. 1, dla roku poprzedzającego rok budżetowy przyjmuje się planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Do obliczenia relacji dla poprzednich dwóch lat przyjmuje się wartości wykonane wynikające ze sprawozdań rocznych.

3. Ograniczenia określonego w ust. 1 nie stosuje się do:

- 1) splatek rat kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, wraz z należnymi odsetkami,
  - 1a) wykupów papierów wartościowych emitowanych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, wraz z należnymi odsetkami i dyskontem,
- 2) poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym realizującym zadania jednostki samorządu terytorialnego w ramach programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2

- w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków; termin ten nie ma zastosowania do odsetek i dyskonta od zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy, o których mowa w pkt 1 i 1a.

3a. Ograniczenia określonego w ust. 1 nie stosuje się także do wykupów papierów wartościowych, splatek rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, w części odpowiadającej wydatkom na wkład krajowy finansowanych tymi zobowiązaniami. W przypadku programu, projektu lub zadania przynoszącego dochód, poziom finansowania ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, ustala się po odliczeniu zdyskontowanego dochodu obliczanego zgodnie z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi takiego programu, projektu lub zadania, a kwotę wydatków na wkład krajowy ustala się w wysokości jaka wynikałaby, gdyby poziom finansowania ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, obliczony został bez uwzględnienia zdyskontowanego dochodu.

4. W przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w ust. 3 lub 3a, lub gdy określone w umowie o dofinansowanie środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, nie zostały przekazane albo po ich przekazaniu został orzeczony ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać kredytów, pożyczek ani udzielać poręczeń i gwarancji do czasu spełnienia relacji, o której mowa w ust. 1, uwzględniając w tej relacji kwotę zobowiązań związaną z:

- 1) nieprzekazanymi środkami lub środkami, w stosunku do których orzeczono zwrot;
- 2) niespełnieniem warunków, o których mowa w ust. 3 lub 3a.